

MOSOLYGÓK LAPJA

2022. október

A Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület közéleti, kulturális lapja

Az idősök világnapjára:

Nemcsak az ünnepi beszédekben kell a nyugdíjasok értékeit emlegetni.

Mindannyian emlékezhetünk olyan ünnepekre, ahol az idősök világnapja, vagy a nyugdíjas szervezetek valamely évfordulóján a regnáló hatalom képviselői ilyenkor fontos feladatuknak gondolják, hogy kedves szavakkal hízelegjenek idős honfitársaiknak. Elhangzanak „az idősök tiszteletét érdemelnek”, „erkölcsi kötelességünk a szüleink generációjának méltó életkörülményeket biztosítani”, „becsületbeli ügy, hogy a nyugdíjasokkal szolidárisak legyünk”, és az ehhez hasonló szóvirágok. Az esetek jelentős részében a szónokok nem gondolják komolyan a bókokat, hiszen az általuk képviselt intézmények többsége, a hétköznapi gyakorlatában asszisztálnak az idősök egyre romló életviszonyainak az alakulásához.

A legnagyobb baj az, hogy a közgondolkodásban uralkodóvá vált az a sajnálatos szemlélet, hogy a nyugdíjasok terhet jelentenek a társadalom számára, szűklátókörűen, vagy szándékosan elhallgatva, hogy az idősök erőforrásai az őket körülvevő közösségek számára. A nyilvánosság fórumain sokkal gyakoribbak az „inaktív” „eltartottak” vagy „maradiak” hamis minősítések, ahelyett, hogy a valóságnak megfelelően „hátszázagnak” „biztos támasznak” vagy „bölcs, tapasztalt tanácsadónak” mutatnák be a nyugdíjasokat.

A legfrissebb kutatások számszerűen is bizonyítják, hogy az idősök számottevő mértékben hozzájárulnak az ország gazdasági lehetőségeinek növeléséhez. Gondoljunk arra, hogy ezen generáció tagjai jelentős mértékben kiveszik a részüket a nem fizető háztartási és önkéntes munkákból. Részvételükkel tehermentesítik gyermekeik zavartalan munkavállalását, elvégzik a hazaérkezők otthonainak a rendbetételét, gyakran levelezik gyermekeik válláról az unokáik felügyeletét, vagy történetesen különórákra szállítását. Sok esetben idős beteg hozzátartozók gondját viselik, szociális ellátásukról gondoskodnak. Mindezekkel erősítik a társadalom szociális hálójának szorosabbra fűzését. A fentiekben túl az idősök jelentős mértékű közterheket is fizetnek. (Például: különféle adók, járulékok, illetékek, hozzájárulások, re-

gisztrációs díjak, stb.) További hozzájárulásuk a GDP nagyságához az is, hogy nyugdíjba vonulásuk után egyre többen vállalnak ismét munkát, ezzel is értékeket állítanak elő, valamint jelentősen tehermentesítik a szociális ellátó rendszerek zsúfoltságát.

Mindezek mellett az idősök társadalmi megbecsülése az utóbbi időben fokozatosan romlik. Sajnálatos az, hogy a nemzeti össztermékből a döntéshozók egyre kevesebbet biztosítanak a nyugdíjasok számára. KSH adatokból láthatjuk, hogy 2012-ben a GDP 11,5 százalékát, 2021-ben már csak a GDP 7,8 százalékát fordították a nyugdíjasokra. Szintén beszédes az a szomorú tény, hogy 2008-ban a nettó átlagkeresetnek 69,1 százaléka volt az átlagnyugdíj nagysága, mely 2021-re ez az arány már lecsökkent 29,2 százalékra.

Az is nagymértékben sújtja az idősöket, hogy az év elejei nyugdíjemeléséknél, az utóbbi időben, rendszeresen a valóságos inflációnál alacsonyabb értékkel emelik meg a juttatásukat. A kormány csak novemberben – visszamenőlegesen – kompenzálja a tényleges áremelésnek megfelelő mértékűre a nyugdíjakat. Ezzel az eljárási módszerrel az idősöket akarattól függetlenül több hónapos időtartamra „kényszerhitelezővé” teszik.

Az idősök saját sorsuk jobbra fordulását attól remélhetik, ha minél többen részt vesznek a környezetükben működő kulturális és szociális gondokkal foglalkozó civil szervezetek munkájában. Aktív szerepet vállalnak a fokozatosan visszaszorulóban lévő munkahelyi-, baráti-, közösségi-, és családi kapcsolatok leépülésének a megakadályozásában. Erőfeszítéseket tesznek a társas kapcsolataik ápolásában, valamint új barátságok kiépítésében.

József Attilával szólva: „ez a mi munkánk; és nem is kevés.”

Budapest, 2022-10-01.

Karácsony Mihály
a Nyugdíjas Parlament Egyesület
elnöke

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen a tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.” (Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas tudós, a C-vitamin feltalálója.)

In memoriam Dr. Hajósy Adrienne

(1947 – 2022)

Méltósággal élni, és méltósággal meghalni csak kevés ember képes. Méltósággal éni annyit tesz, belülről vezéreltnek lenni. Az ilyenfajta embereknek nincsen ura, nincsen parancsolója. Az ilyenfajta ember nem panaszkodik, nem hivatkozik a körülményekre. Az ilyen fajta ember teszi a dolgát. Azt a dolgot, amit a lelkiismerete parancsol. Az ilyen fajta ember nem ismer akadályt, nem ismer lehetetlent. Az ilyen fajta ember mindig egyedül van, maga éli az életét, de ez nem zavarja, sőt ebből fakad a méltósága. Az ilyen fajta ember a maga ura.

Ilyen ember volt Hajósy Adrienne, aki augusztusban a véges világból átköltözött a végtelenbe, a halhatatlanok világába. Számára most kitágult a tér, és egyesülhet, beleolvadhat abba a világegyetembe, amit egész földi létezésében védett. Hívó ember volt, aki értette a mindenséget, aki kereste, és óvta a világegyetem harmóniáját. Neki a környezetvédelem nem a modern idők terméke, hanem veleszületett természetes intelligenciájából, hívő neveltetéséből fakadó lelki kultúrájának a része volt. Nem a problémákat kereste, amikre a lázas munka hamis érzetét keltve mindig lehet hivatkozni, hanem a mindenkor megoldásokat kutatta. Így került a '80-as években a nagymarosi vízlépcső ellen harcoló Duna Körbe, ez vezette a 2000-ben a Nők a Balatonért aktivistái közé, és ez hozta közénk, a Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület tagjai közé. Nagy tanítónk volt, rengeteget tanultunk tőle. Elsősorban pontosságot, a vállalt feladatok iránti alázatot, tervezést és kitartást, emberséget és empátiát. Egyetemen tanított, de a civil életben soha-

sem oktatott. A személyes példája volt a tananyag. Mindennek alaposan utánajárt, ugyanolyan otthonosan mozgott a biológia, a fizika, a kémia világában, mint a jog és törvények útvesztőiben.

Méltósággal, panasz nélkül élt, és méltósággal panasz nélkül ment el. Néhány hete még azt sem tudtuk, hogy beteg. Voltak panaszai, de azokat posztCOVID tüneteknek tudta be. Amikor megtudta, hogy az útja már egyirányú, nem akarta a kórházat, nem akart kezeléseket. Egész életében magányos harcos volt, ezt az utolsó küzdelmet, az élet és a halál csatáját is egyedül akarta megvívni. Megtette. Szerettei között ment el. Nem a halál győzedelmeskedett felette, ebben a harcban is ő győzött, mert a maga választotta magány gyors és méltó eltávozást adott. Ilyet csak az kap, akit szeret az Isten. Sokan szerették, szerettük. Ha igaznak tarjuk a legnagyobb magyarként ismert Széchenyi István gondolatát, mely szerint „Egy nemzet ereje a kiművelt emberfők sokaságában rejlik”, akkor Adrienne elvesztésével súlyos veszteség érte országunkat.

Nekünk szerencsés túlélőknek most az a dolgunk, hogy tiszteljük az emléke előtt, azt ígérve, és kötelességünknek érezve, hogy a ránk hagyott szellemi örökségét képességeinkhez mérten megőrizzük, és tovább vigyük. Gondolkodás módja és világszemlélete örökre velünk és bennünk marad. Ég veled Adrienne, legyen Neked könnyű a végtelen magány!

Herényi Károly

Itt van az ősz

“Itt van az ősz, itt van újra, S szép, mint mindig, énnekem. Tudja isten, hogy mi okból. Szeretem? de szeretem.” (Ady Endre).

Tudja isten, hogy mi okból, de szeretem a szeptembert, különösen az elsejét, az iskolakezdést.

Nem emlékszem, hogy hatvanvalahány éve mit gondoltam, féltem-e vagy csak izgatott voltam, amikor először beléptem ugyanazon a kapun, amelyen valaha az édesanyám is?

Arra azonban biztosan emlékszem, mikor remegett meg a szívem, hogy ez az iskola, ez egy nagyon jó hely! A tornateremben gyülekeztünk, gondolom ott lehetett az egész alsó tagozat, négy párhuzamos osztály. (Nálunk az osztály létszáma 27 fő volt - soha nem felejttem el.) Nos, ezt szorozzuk be nyolccal. Nem, biztos csak az első két évfolyam lehetett ott. Bizony nem volt síri csend. S akkor az egyik sarokban felfedeztem, hogy színházat játszanak. A János vitézt, mégpedig a Kacsóh Pongrác szerelte zenés változatot. Ámulva néztem. Ilyen az iskola? Itt lehet ilyet? Onnantól tudtam, hogy én tanítani fogok, mert úgy gondoltam, és nagyon helyesen, hogy ezt a csodát csak a tanítók teremthették ide.

Bizony így lett. Tanár lettem, magyarnyelv- és irodalomtanár. Pirulva vallom be, hogy nagyon sokáig nem tanítottam.

Nem erről kellene szólni a tanévkezdés, hogy bizonyos időkben a tanárszakosok miért nem tanítottak a pályakezdés éveiben. És mégis. Ma fojtogatóbb téma, mint valaha. Nem hinném, hogy a Mosolygók Lapja olvasói most ebben a lapszámban, és éppen tőlem hallanának először arról, hogy veszélyben az iskola. Veszélyben a tanulóifjúság! Veszélyben, mert nincs elég tanár! Veszélyben a tanártársadalom, mert nincs elég megbecsülés!

Hallottak már a nemzet napszámosságairól? Tény, hogy Vas Gereben ezt a reformkori színészekre értette, de nagyon korán átszállt ez a kifejezés a pedagógusokra. Nem kell ugye magyarázni, miért?

Ugye ismerős Gárdonyi kisregénye A lámpás? A falut szolgáló néptanító küzdelme, hogy fényt vigyen a sötét közösségbe.

Vagy a kiszolgáltatott szép kis tanítónő, Bródy Sándor színdarabjából? Avagy Hannibál Tanár úr! Ezek a hősök mind esendő, megfélemlített, kihasznált szolgálók.

Ne menjünk olyan messzire! Az 1960-as évek tanárhiánya, amikor az ország keleti felén még nem volt ritka

az összevont osztály. Mert tényleg nem volt tanár. Sokan tanítottak képzés nélkül.

Megpróbálták már akkor is a kényszerítést. Kötelező volt a pályakezdőknek vidéken kezdeni. Tudni kéne: a kényszerítés, az erőszak nem szül jót. Amikor rájöttek, hogy lakást kell adni, háztáji földet, tanárképzőket építeni, esti és levelező tagozatokat indítani, közlekedési könnyítést biztosítani, már majdnem késő volt. Megrendült a pedagógus pálya tekintélye.

Nincs drágább kincsünk a gyermekünknel! S mi mégis hagyjuk, hogy tanáraink meghurcoltan abbahagyják tevékenységüket, vagy kimeneküljenek az országból?! S nem csak az anyagiak hiánya megalázó, hanem a bánásmód is.

Igazi munkahelyet soha nem látott, az iskolapadból a miniszteri hivatalokba átült érzéketlen, tapasztalatlan “lézengő ritterek” - miniszterek, azaz szolgálk hatalmaskodnak lekezelően, nemritkán durván, azokkal, akik a jövőt nevelik!

Bizonyára megmosolyogják az alábbi idézetet...

*„Ha élet zengi be az iskolát,
Az élet is derűs iskola lesz.
Szent frigyüket így folytatják tovább.” (Ady Endre)*

Minden pedagógus valamikor beleszeretett ebbe a hivatásba, ebbe a pályába. Rajongott a tantárgyáért vagy a gyerekekért, sőt mindenért, ami az iskola! Sok pedagógus kiábrándulva, vagy épp a józan észére hallgatva kerüli ki, vagy hagyja abba a pályát, de valamikor mind szerette.

**Nem a szakmát, nem a tudományt, nem a munkahe-
lyet, hanem a pályát! Az életét!**

Karakó Judit

Impresszum:

Felelős kiadó: Herényi Károly

Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület elnöke

Szerkesztő: Szabó József - Telefon: 06-20-265-6-265

e-mail: mosolygobalatonfoldvar@gmail.com

Újságunk kiadását támogató, számlaszámunkra (10403923-50526966-84691001) érkező adományokat nagy tisztelettel megköszönjük, és igyekszünk megszolgálni.

Nyomda: TRADEORG Kft. Balatonfűzfő

Az újság elkészítésében résztvettek:

Herényi Károly, Hollós János, Karakó Judit,

Karácsony Mihály, Dr. Magyar István,

Peter S Visser, Szabó József

Ingyenes kiadvány

Klassz a parton

2022 Balatonföldvár

Van-e szebb nyári látvány a tóba bukó, arany hidat építő, vörösen tündöklő óriás gömbnél, a Napnál? Van-e szebb látvány az aranyban pompázó gyönyörű rézfúvós hangszereknél? Mily gyönyörűség sötét bíbor vonós hangszereket csodálni a szép, fiatal zenészek kecses ölelésében! Na és az óriás fekete hattyú? A királynő, a zongora!

Van-e még élmény, amely felülmúlhatná a színes, illatos, meleg nyári estét a tóparton, a klasszikus muzika együtt szárnyal a kései madárdallal, a víz lágyan ring, rajta boldog emberek támasztják ki csónakjukat, ma már inkább supokat, és hagyják magukat elvarázsolni e ritka csoda által...

Akiknek ezt az élményt elsősorban köszönhetjük Érdi Tamás zongoraművész és édesanyja Érdi Szabó Márta. Néhány éve az ő gondolataikban született meg ez fantasztikus ötlet, hogy legyen klasszikus zenei program a Balaton partján. Értő fülekre és cselekvő, pártoló partnerekre leltek, mi a közönség pedig egy csodálatos ajándékra.

A szeptemberi nyárutó finom szellője simogat immár, a szép sikerekre, a csodás hangversenyekre emlékezünk Érdi Mártával, aki barnán, kipihenten sorolja, mi minden történt ez idei szezonban, és mi vár még a nemzetközi hírvű művészre, Érdi Tamásra, a fiára.

Szenzációs gondolat a Klassz a parton. Hallhattunk-e valaha valahol a világban ehhez hasonló nyári fesztivált? Ingyenes, szabadtéri előadások, több helyszínen, neves művészek részvételével és főleg, hogy klasszikus zenei műsorral?

Rengeteg nyári fesztivál van, mi is tapasztaljuk, mert mint az EKF 2023 Veszprém Balaton Régió nyertesei, évekket ezelőtt mendedzserünk - Pista Eszter - ötletére elindítottunk egy Európai fesztivállánc programot, és számtalan kapcsolat jött létre, amit sajnos megszakított a két éves szünet a Pandémia. Ebben az évben fogadtuk az elmaradt koncerteket, és Tamás is játszott már három olasz városban, de ingyenesség csak nálunk van - bár mi sem ismerjük az összes fesztivált, lehet, hogy van ilyen, de mi nagyon hálásak vagyunk ezért támogatóinknak, mert nélkülük ez a lehetőség nem létezne. A mi fesztiválunk alapvető célja, hogy közelebb vigyük az emberekhez a klasszikus zenét, azaz keressük az új közönséget, bizonyítva, hogy Mozart nélkül lehet élni, csak nem érdemes /Vásáry Tamás találó megjegyzését szoktuk emlegetni.... Támogatóink: NKA, SZERENCSEJÁTÉK ZRT, MVM ZRT, VEB, EKF 2023 és a városok

Balatonföldváron Érdi Tamás már adott koncertet, de a Klassz a parton idén jött először városunkba. Itt miért nem szabadtérre terveztek?

Több oka van ennek, a déli part koncerthelyszíneit nagyon nehéz megtalálni, mivel zömmel a szabad strandok uralják a partot, és azért ezekhez a koncertekhez nem árt, ha csönd is van. Földváron se találtunk megfelelő helyet, bár most ez az év nem igazán kedvezett a kísérletezésnek, ezért választottuk a régi helyszínt, ahol a mostanihoz hasonlóan ismét nagy volt a siker. /A rossz idő is bizonyította, hogy bemenekültünk volna./ Kijavítanám a kérdésben szereplő megállapítást, Tamás ugyanis most már harmadszor koncertezett Földváron. Emlékezetes a nyolc évvel ezelőtti legelső fellépése - a legelső Klassz a pARTon! fesztiválon, egy gyönyörű templomban - ahonnan most durván elküldött a jelenlegi plébános, nem is értettem mi ez a durva

Érdi-Harmos Réka

elutasító hozzáállás,??? - Egy csodálatos hangú zongorán játszott akkor és emlékszem problémaként felmerült a Kult-Kikötő részéről, hogy ingyenes programunk veszélyeztetheti az esti színházi előadást. Kiderült felesleges volt az aggodalom, mert mindkét helyszín zsúfolásig megtelt. Emlékszem az ajtót őriztem, sokan kint maradtak, már akkor is nagyon szerették Földváron Tamást.

A család Balatonhoz fűződő kapcsolatáról hallhatunk-e valamit? Érdi Márta kedves mosolya, jellegzetes hangja mindenkinek feltűnik, hiszen ismerjük őt elsősorban népszerű, korosztályokat nevelő, szórakoztató ifjúsági műsor sorozatból, a Cimborából. Hogyan zajlottak a valamikori, irigyelt Cimborák táborok?

Hát erre nehéz nekem röviden válaszolni, épp napjainkban írom a műsoraim történetét, van mire emlékezni, de a lényeg, hogy tíz éven keresztül csodás élet volt Balatonalmádiban. Egy remek polgármester, egy csodálatos ember, Kerényi László tárt karokkal fogadott bennünket minden évben, tíz napra egy közvetítő kocsival és néhány kamerával elleptük Almádiban a vízpartot és tucatszám készítettük a műsorokat hazai és határon túli tehetséges gyerekek főszereplésével és segítségével, akik a zene, az irodalom és a képzőművészet iránt érdeklődtek. A leghíresebb írók - Békés Pál, zenészek Rico Sacconi karmester - képzőművészek Szabados Árpád grafikusművész foglalkoztak velük, és határon túli cimboráink hozták román, szerb, szlovák stb... barátait. Kányádi Sándor fővédnökként közvetítette Benedek Elek üzenetét, miszerint nekünk itt a Kárpát medencében az a legfontosabb dolgunk, hogy barátkozzunk a velünk élő nemzetségekkel, ismerjük meg kultúrájukat, és hozzunk létre egy jobb, szerethetőbb Európát a fiatalokkal, mint amilyen gyűlölködött nekünk sikerült. Óriási volt a lelkesedés, a legnagyobb sikerélményem egy román kislány ölelése volt, aki úgy búcsúzott tőlem, hogy köszönöm Márta néni, nekem most már beszélhetnek otthon a magyarokról én szeretem őket. A zenészekből megalakult a Cimborák zenekar, ami később Vásáry Tamás irányításával átalakult az MRT Ifjúsági Zenekarává. Hát ennyit röviden, és ez volt az egyik ösztönző motívuma a mostani nyári koncerteknek is. Az meg már hab a tortán, hogy mai hírességeink fiatalkori fellépéseit őrzi az Archívum, sajnos fogalmuk sincs milyen kincseket őriznek, Oláh Vilmos, Miklósa Erika, Kelemen Barnabás kamaszkori portréi Becze Szilvi összefoglaló emlékező műsora roppant érdekes lenne ma is, és az a sok koncert, ahol a betanító karmester Hamar Zsolt és Kesselyák Gergely volt, és a karmester a hat nyelven beszélő Uri Mayer Kanadából. egyszer talán majd újra közszolgálati lesz a tévé, és erre is lesz igény, hogy ezeket ismételjék.

Érdi Tamás nyilatkozataiból már kiderült, hogy vonzódik a tengerhez, a nyarakat itt tölti a Balatonnál és azt is tudjuk, hogy szívéhez mennyire közel áll a Balatonföldváron is játszott Villa d'Este szökőkútjai Liszt zongora darabja. Szavakra lefordítható ez a vonzódás?

Tamás vonzódása a vízcso bogás és a tenger morajlása iránt már korán megkezdődött. Amikor Amerikába kikerültünk a szem műtétje miatt, elvittek minket Bostonban a tengerhez, ami Tamást teljesen elvarázsolta. A hangja, a morajlása annyira tetszett neki, hogy egyedül elindult a vízbe – négy - öt éves lehetett - döbbsen rohantam utána és kérdeztem, hova indult és a válasz: - meg akartam keresni a hangot - aztán amikor hazaindultunk sírva fakadt, és magnóra kellett venni ezt a számára "csodás zenei morajlást" amit aztán órákig hallgatott. Így aztán érthető, hogy ez zenei futamokká alakított hang különleges kedvence lett, akit esetleg bővebben érdekel Tamás találkozása Liszt csodás tivoli felfedezésével, annak ajánlom Gyenge Enikő kritikáját a tatai koncertről, ami pont erről szól.

https://papageno.hu/blogok/klassz-a-parton/2022/07/a-ke-t-szokokut-esete-tatan-adott-szoloestet-erdi-tamas/?fbclid=IwAR0yroeAD9QI_gdb6hLUQBIdHWVfgC13q-lQeyhEIZ-Tx7rjKfbYHZPrm8

A művész legendás édesapja, a népszerű tévés személyiség Érdi Sándor a nyári fesztivál névadója, a Klassz a parton szlogen kitalálója. Őt magát ritkán látjuk a koncertteremben, általában a színpalag mögött jár-kezel izgatottan. Ő az a háttérember, a bástya, aki nélkül nem mennének gördülékenyen a dolgok.

Tamás életében is, mint ahogy a nézőkében valaha, a kultúra, a könyvek, a művészetek világába bevezető, irányt mutató nevelő. Ő ismertette meg fiát az irodalommal. Szívet melengető elképzelni, hogyan zajlottak ezek a felolvasások.

Sanyi hamar rájött, hogy neki esténként feladata van, és már a mesékkel kezdődtek az esti felolvasások, ami a napjainkig tart, most olvassák éppen Ottlik Géza Iskola a határon című könyvét, és ez a felolvasás a mai napig egyik legfontosabb esti szertartás. Tamás gyakorlás után már odaül az asztal mellé, és várja az est egyik legfontosabb eseményét. A kazetták egy egész szoba falát ellepik, nem hiszem, hogy van Tamásnál „olvasottabb” ember kis hazánkban. És ami még érdekes, hogy ronggyá hallgatja őket, emlékszem a Tom Sawyer-t betéve tudta, az Illiászból hosszú

részleteket idéz, és mára bővült a kör, Réka a zenei könyvek, én a történelem felelőse vagyok, úgyhogy ontjuk rá az élményeket, amitől hihetetlen boldog.

Érdi Tamást jó néhány éve egy csinos, titokzatos fiatal hölgy kíséri a zongorához. Ő Érdi-Harmos Réka, a művész felesége. Ki ő? Mit tudhatunk róla?

Hát hogy ki Ő, arról elsőként én értesültem, ugyanis én kaptam Tőle a legelső levelet, ami arról szólt, hogy szeretné megköszönni Tamásnak azt a születésnap élményt, amit a MŰPÁ-ban élt át egy Liszt koncerten, és azóta se tud napirendre térni az élmény hatása alól, mert ő még ilyen szépet, mint a D-dúr Consolation soha életében nem hallott, és ez a koncert volt eddig legszebb születésnap élménye igazi ajándék volt neki. Én megírtam, hogy írja ezt meg Tamásnak, hisz van kompjutere, nos így kezdődött. Aztán naponta jöttek mentek a levelek, akit érdekel el is olvashatja, mert Tamásról szóló könyvemnek - Akinek a madarak is Chopint énekelnek - ez a levelezés a záró fejezete. Aztán Tamás meghívta Rékát a Zsinagógába az Élet menete koncertre, és egy év múlva megkérte a kezét, a Bazilikában házasodtak össze. A plébános szerint esküvőn még sosem volt telt ház a Bazilikában.

Tamás artistikus, szép ember, nem nehéz róla jó fotót készíteni. Réka képein átjön az a mély emberi összetartozás, szeretet, amitől az ő művészfotói sokkal többet és szebbet, érzelmet mutatnak egyszerű fotográfiánál. Mikor láthattuk és mikor, hol láthatjuk kiállításon ezeket a fotókat?

Ezt a kérdést és kérést én is gyakran felteszem neki, mert érzem, hogy lenne érdeklődés a képei után, voltak híres kiállítások évekkal ezelőtt, de épp egy nyári balatonparti felkérést utasított vissza tavasszal, azzal, hogy neki most fontosabb dolga van, a fesztivál szervezés lefoglalja, de azért ahogy nézem a mostani képeit, mintha visszatért volna a kedve, annál is inkább, mert Batta András kérését a karácsonyi Zeneházba már nem utasította vissza, úgyhogy akit érdekel, szeretettel várjuk december 28.-án a gyönyörű Zeneházba, ahol állítom, hogy a zeneirodalom legszebb Schubert szonátáját fogja eljátszani Tamás a Nagy Á-dúrt, és ott lehet majd látni Réka képeit.

A legjobb pillanatban nyílik az ajtó és egy kedves, összekapaszkodó pár közelít. Mindketten szélesen mosolyognak, ők Réka és Tamás. Először a zongoraművészhez fordulok:

A legkedvesebb modellt mutató fotóművésznek nem csak a fotói szépek, hanem ő maga is egy különleges, kifejező tekintetű, feltűnően szép szemű asszony. Lehet, hogy meglepő a kérdés, hogy mondaná el nekünk Érdi Tamás zongoraművész, milyen az ő szép felesége?

Nehéz ezt szavakba foglalni... Réka volt az első, akinek "megnéztem" az arcát, a kezeimmel az első találkozásaink egyikén, az ujjaimmal finoman végig simogattam és azóta is gyakran megteszem, nekünk az érintések pótolják az egymásra-nézést, a szemkontaktust... De visszatérve a kérdésre, nekem a belső szépség sokkal fontosabb, mint a külső, nagyon "egy húron pendülünk", fontosak a közös beszélgetéseink, és a közös "hallgatásaink", ha éppen arra van szükség. Valahogy a kezdetektől tudom, hogy rá mindig számíthatok, és Ő is így van ezzel, tudja, érzi, hogy ott vagyunk, leszünk egymásnak, ez nagy boldogság mindkettőnk számára.

Mi jelenti Érdi Tamásnak a zenén kívül a hétköznapi boldogságát, szépségét?

Nagyon szeretek utazni, már egészen kicsi korom óta sokat utaztunk szüleimmel, ilyenkor kinyílik a világ! Mostanában is gyakran utazunk négyesben, de persze van, amikor Rékával ketten vesszük nyakunkba a világot... Az utazás mellett kedves számomra színházba járni, operába, koncertekre, illetve gyerekkoromtól kezdve Édesapám az irodalmat, Édesanyám történelmi jellegű könyveket olvas fel nekem, ehhez csatlakozott Réka zenei illetve életrajzi ihletésű művekkel.

Mindenki eljátszott már azzal a gondolattal, milyen lehet egy híres ember társának lenni. Réka ráadásul egy közismert család tagja is lett egyben? Zavaró ez vagy éppen szórakoztató?

Inkább megtisztelő, illetve Tamás és a szülei már a kezdetektől annyira természetesen viselkedtek, mintha évek óta ismernék egymást, így átsegítettek a kezdeti zavaromon, elfogódottságomon. Amikor még csak ismerkedtünk, arra gondoltam: ebbe a nagyon szoros hármasságba, amiben Tamás a szüleivel élt, csak úgy kerülhet be egy negyedik ember, ha elfogadja ezt a helyzetet, és majd szépen apránként kialakul egy kettős – de úgy, hogy a „négyes” is megmarad. Az esküvőnk környékén összeköltöttünk egy albérletbe, Tamás szülei közvetlen szomszédságába, majd pár éve beköltöttünk a szülői ház alatti lakásba, az első saját otthonunkba. Együtt ebédelünk, felváltva főzünk, olykor együtt is nyaralunk, de megvan a magánszféránk is, és ez nagyon jó így. Csodálatos látni azt is, ahogy Tamást a koncertjei után körül veszik az emberek, az iskolai koncerteken pedig a gyerekek, és hogy mennyi szeretetet kap tőlük is.

Mostanában olvasom, hogy a Klassz a parton eseményei között előkelő helyen álló Keszthelyi Fesztiválon Tamás mellett Réka a háziasszony. Mit jelent ez pontosan? Szervező, impresszárió vagy szereplő is a rendezvényeken? Egy új hivatás a fotózás mellett?

Évekig az „eredményt” fényképeztem, most pedig betekintést nyerhetek a kezdetektől az egész folyamatba, ami izgalmas, néha kihívásokkal teli feladat. Életem során az eddigi munkáimban is gyakran szükség volt a szervezőkészségre, a kommunikációra, mindezeket itt nagyon jól tudom hasznosítani. Mindig örömmel fotóztam a Fesztiválon, de úgy érzem, Márta és Tamás munkáját és a Fesztivált is jobban tudom segíteni ebben az új szerepkörben. Az elmúlt évek során emellett egyre több lehetőségem volt részt venni, betekintést nyerni az úgynevezett háttérmunkálatokba, ezért is boldogság és megtiszteltetés, hogy most még aktívabban lehetek részese ezeknek a folyamatoknak, aminek a

Érdi-Harmos Réka

vége mindig egy-egy csodálatos koncert. A szervezési fázis főként az előkészítés időszakában igényel több időt és több munkát, így ha megoldható, mindig örömmel veszek részt a fotózási munkálatokban is. Azért is, mert a fényképezés nekem nem csak „munka”, hanem szenvedély is, egyfajta „örömszene”. A keszthelyi fesztivál-héten a koncerteken idén először, férjemmel, Tamással mi voltunk a Fesztivál részéről a házigazdák, így személyesen kísérhettük végig az egész folyamatot a szervezéstől egészen a koncertekig, a művészekkel és a közönséggel való találkozásig! Nemrég elvégeztem egy komolyzenei menedzserképző tanfolyamot is, hogy én is tudjam Tamás pályafutását segíteni, de mindezek mellett a legfontosabbnak azt érzem, hogy feleségeként a nyugodt és biztos magánéleti háttérrel biztósítsam.

Nehéz abbahagyni a beszélgetést ezzel a szimpatikus családdal, meg is ígérjük egymásnak, hogy keressük az alkalmat egy újabb találkozásra! Ez az év is, meg a következő is tele van programokkal, hazai és külföldi koncertteremek várják Érdi Tamást, de már a jövő nyár is szóba kerül. Új és régi helyszínek várják itt a Balatonon, mert ugye jövőre is Klassz a parton!

Karakó Judit

A SZŐLŐLUGAS

A tervezett szőlőlugas (a szerző felvétele)

Egykoron, fiatal éveimben, az iskola melletti, az idő által kikezdet (ma már nem létező) ház falát „támasztotta” az, a vesszőit rakoncátlanul nevelő, nehezen kordában tartható szőlőlugas, amely kellemes árnyat adott az alatta ülőknek, szeptember-október hónapban pedig, minden évben, bőséges terméssel jutalmazott meg bennünket. Olyannyira, hogy jutott belőle még a kamrába is. A madzagra gondosan felkötözött szebb fürtök, már-már mazsolává aszalódva várták, hogy a karácsonyi asztal csemegéi lehessenek. Az akkoriban még elterjedt, ma már kevésbé népszerű, bor készítésére alkalmatlan (un. direkt termő) Izabella szőlő, kissé vastagabb, kék héjával, fehér, kellemesen illatos, lédús húzával kedvememnek számított. Az utóbbi években egyre inkább vágytam arra (lehet, hogy az időskori nosztalgia okán is), hogy újra megízlelhessem ezt a szőlőfajtát. A világhálón történt hosszas kutakodás után megtaláltam, hol juthatok hozzá ilyen szőlőoltványhoz. Végül sikerült olyan egyedet találnom, ami az eredeti szőlőfajta, Izotella nevet viselő, nemesített változata. Korábbi érési idejével (augusztus közepe-vege), nagyobb bogyójú, hengeres, vagy kúpos, hosszan tőkén tartható fürtjeivel vonzó ajánlatnak tűnt.

Véget ért (?) a Mosolygók pereskedése az Önkormányzattal és a Kormányhivatallal

A Balatonföldvári Önkormányzatnak, a kormányhivatal határozatának bírói úton történt megsemmisítése után már nem az egyesületünkkel, hanem a bírósággal szemben kell megvédenie vélt igazát.

Ugyan is a Pécsi Közigazgatósági Bíróság megsemmisítette a Veszprém Megyei Kormányhivatal kikötőépítést engedélyező határozatát, és új eljárás lefolytatására kötelezte a hivatalt.

ÍTÉLET

A bíróság az I. rendű alperes (Veszprém Megyei Kormányhivatal) VE-09/KTF/00070-8/2021. számú **határozatát** – annak közlésére visszamenőleges hatállyal – **megsemmisíti** és az I. rendű alperest új eljárásra kötelezi. Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Pécs, 2022. szeptember 5.

Dr. Bánáti Bálint s.k. bíró

Mi Mosolygók a Kormányhivatalt, az építési engedély kiadása miatt hívtuk perbe. Az eljárás során a bíróság II. rendű alperesként Balatonföldvár város önkormányzatát, III. rendű alperesként a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Hatóságot is perbe hívta.

Az ítélet részletes, 8 oldalas indoklása szerint a II. rendű alperes, **Balatonföldvár Önkormányzata** figyelmen kívül hagyta a 13/2006 számú saját **HÉSZ** (Helyi Építési Szabályzat) **7§ (4) a, pontját**, miszerint a **meglévő strandok területe nem csökkenthető, és más célra nem vehető igénybe**.

A bíróság úgy ítélte meg, hogy a kikötő megépítésével a strand területének **egy része kétségtelenül más célra kerülne igénybevétele**. A tervezett kikötő nem strandoláshoz kapcsolódó tevékenységet szolgálna ki (szemben pl. az öltözőkkel, más sportolási, étkezési lehetőséget biztosító létesítményekkel, vagy pl. egy vízibicikli kölcsönzővel) hanem egy másik szabadidős tevékenység, a vitorlázás gyakorlásához lenne szükséges. **Az ingatlan területén a vitorlás kikötő funkció megjelenése már önmagában más célra történő igénybevételt jelentene**, és ebből a szem-

pontból annak sincs jelentősége, hogy a fürdésre alkalmas partrész valójában csökkenne-e a beruházás megvalósításával, vagy sem.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Hivatallal kapcsolatban az ítélet szerint megállapítható, hogy a III. rendű alperes (Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Hatóság) a Kormány rendeletben szereplő valamennyi hatáskörébe tartozó szakkérdésben nem nyilvánított véleményt, szakhatósági állásfoglalása ezért hiányos. A szakhatósági állásfoglalás hiátusa kihat az I. rendű alperes (Veszprém Megyei Kormányhivatal) határozatának jogszerűségére is, mivel az I. rendű alperes a kötelezően előírt szakkérdés vizsgálata nélkül állapította meg, hogy a tervezett tevékenység megvalósítása esetén nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, ezért az általunk támadott határozata megalapozatlan.

Tehát a bíróság mindhárom alperest elmarasztalta, és a perköltség megfizetésére kötelezte őket. A több évig eltartó peres eljárás kikerülhető lett volna, ha az alperesek mindegyike a törvények betartásával hozta volna meg a döntéseit. Ha a Veszprém Megyei Kormányhivatal megvizsgálja Balatonföldvár Helyi Építési Szabályzatát, valamint a Kormány rendelet által előírt vizsgálatok meglétét számon kéri a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Hatóságon. A mi Önkormányzatunk sajátos HÉSZ értelmezése sem nyerte el a bíróság tetszését. A bírói elmarasztalás tovább gyengíti ingatag társadalmi megítélésüket.

Nem vagyunk kikötőépítés ellenesek, de örülünk, hogy az évente közel negyvenezer strandlátogató érdekeit sikerült megvédenünk a beruházó, és a helyi Önkormányzat törekvéseivel szemben. Elég nagy a Balaton, akad hely kikötő építésre a Nyugati strandon kívül is. A polgármester sokat és sokszor nyilatkozik arról, mennyi haszna származna a városunknak az új kikötő megépítéséből. Érdemes lenne megkérdezni tőle, mennyi haszna, éves bevétele keletkezik az Önkormányzatnak a BAHART legnagyobb, közel 400 hajót befogadó több, mint 30 éve üzemelő balatonföldvári vitorlás kikötő működéséből?

Herényi Károly

A megszerzett információk alapján elhatároztam, hogy kertemben, a nyitott gépkocsi beálló déli oldalára, reményeim szerint, később kellemes árnyat is adó, szőlőlugast nevelek.

A tavasszal megrendelt, négy szabadgyökerű oltványt már előre előkészített gödrök várták, s megtörtént az oltványok kapott utasításoknak megfelelő elültetése is. Nagy izgalommal követtem fejlődésüket. Szerencsémre, mind a négy oltvány hajtásai (feltehetően a rendszeres locsolásnak köszönhetően is) erős rügyekkel törtek ki a viaszréteg alól, reményt adva a további sikeres fejlődésnek. Később két vessző növekedése megtorpant, de egyiket, a fölötté lévő földréteg kibontásával és bőséges, többszöri beöntözésével sikerült megmentenem. A negyedik oltványt azonban pótolnom kellett. Ebben gondot jelentett, hogy a nemesített Izotella oltvány már nem volt elérhető, helyette egy eredeti Izabella egyedet vásároltam. Kezdetben sajnáltam, hogy az eredeti fajtát sikerült csak beszereznem, de később rá-

jöttem, hogy így legalább össze tudom hasonlítani majd a két egyed terméseit.

A nyár végére az oltványok impozáns növekedést mutattak (kép), a kacsok már a támasz legfelső huzalján kapaszkodtak, mintha az égig akarnának érni. Így, az intenzív növekedésnek köszönhetően, jövő tavasszal hozzákezdhetek a lugas tényleges kialakításához. Talán augusztus végén már fürtöket is szüretelhetek.

Az ember, főként idősebb korban, gyümölcsfát, szőlőt, abban a tudatban ültet, hogy termését feltehetően már nem ő élvezi majd. Mégis, izgatottan várom az első szőlőfürt megízlelését, s hatására a régi emlékek előtörését. Bizonyára, emlékezetemben, azon már eltávozott, általam szeretett személyek arcai is felsejlenek majd, akikkel egykoron boldogan időztünk a régi szőlőlugas árnyat adó levelei alatt.

*Kőröshegy, 2022 szeptemberében
M. I.*

Tényleg Amerika a felelős az orosz-ukrán háború kitöréséért?

Valószínűleg világrekord, hogy egy ország kormánypárti szavazói közül mindössze 3 százalék gondolja úgy, hogy egy háború kitöréséért az agresszor a felelős. A magyar választók orosz-ukrán háborúval kapcsolatos véleményeit vizsgálta az IDEA Intézet. A felmérésből kiderült, hogy a Fidesz-KDNP szimpatizánsainak 3 százaléka érzi felelősnek Oroszországot a háborúért, 49 százalékuk az USA-t okolja. Valójában, mi a szerepe az Egyesült Államoknak az ukrajnai háborúban?

Az első Orbán-kormány 2002-es veresége után 2004 április 5-én történelmi fordulatról határozott a Fidesz egy frakcióülésükön. Ahogy megfogalmazták, a Kádár-rendszer győzött, megnyerte a rendszerváltoztatást és a jövőben e szerint kell politizálni. A párt javára legyen mondva, hogy e fordulat elhatározása óta, következetesen ragaszkodnak koncepciójukhoz és sikert, sikerre halmoznak. 12 éve kétharmaddal kormányoznak. E politikának következtében és ennek megfelelően pont olyan megosztott lett a társadalom, mint a Kádár-rendszer idején volt. Vannak a nyugatosok, és vannak a keleti kultúrára hajazó paternalisták, akik szeretik, ha felülről megmondják nekik, hogy mi a valóság. A Kádár kornál annyival rosszabb csak egy kicsit a helyzet, hogy a nyugatosok egy nagy része elhagyta az országot, és külföldön keresi a kenyerét. Nagyon hasonló ehhez a lélektani helyzet Ukrajnában. A társadalom a végletekig megosztott.

Már 2004-ben két olyan miniszterelnök jelölt mérkőzött meg, akik pontosan tükrözték ezt a társadalmi helyzetet. Viktor Janukovics, aki maga mögött tudhatta Oroszország támogatását, és Viktor Juscsenko, aki a nyugatra nyitást politikáját tartotta szem előtt. A lezajlott választásokon a hivatalos eredmények szerint parányi többséggel Viktor Janukovics győzött, ám az ellenzék hívei tüntetésekre kezdtek Kijev utcáin, új választásokat követelve, a keleti régiókban történt választási csalásokra, és megfélemlítésekre hivatkozva. Ez volt a narancsos forradalom. Az alkotmánybíróság végül megsemmisítette a választási eredményeket. A győztes forradalmat követően a nyugati orientáltságú Viktor Juscsenko lett Ukrajna elnöke. Hogy azért a keleti stílust érzékeljük érdemes visszaemlékezni 2004 végére, amikor Juscsenkót választási kampánya során megpróbálták méreggel eltenni láb alól. Az életveszélyes mennyiség mintegy 6000-szerese került szervezetébe. A mérgezés következtében eltorzult az arca, de végül felépült.

Az oroszbarát Viktor Janukovics 2010-ben visszavágott, és megnyerte az ukrán elnökválasztást. 2013 novemberében tüntetések kezdődtek Kijev főterén, a Majdanon, mert az euro-atlanti integrációból, konkrétan az EU társulási szerződéstől az elnök, Janukovics visszalépett, miután szerinte kedvezőbb ajánlatot kapott Putyintól. A tüntetés 2014. február közepén véres összecsapásokká fajult. A vége egy egyezmény lett, melyet 2014. február 21-én péntek délután írtak alá. Ennek értelmében többi között előrehozott elnökválasztást kellett tartani, és módosítani az alkotmányt. A megállapodást mind Janukovics, mind az ellenzéki vezetők, mind három EU-s külügyminiszter aláírta. A tárgyalásokon részt vevő moszkvai küldött azonban nem írta alá, és március 18-án az orosz katonaság egy lövés nélkül elfoglalta az Ukrajnához tartozó Krím-félszigetet. Az orosz-ukrán háború igazából már akkor kitört, csak akkor még mindenki abban bízott, hogy a folyamatot vissza lehet fordítani. A jólétre törekvő Nyugatnak egyáltalán nem volt érdeke a konfliktus tovább élése. Putyin azonban nem nyugodott, titokban 52 ezer „önkéntes” orosz katona jelent meg Kelet-Ukrajnában, ahol egy különös háború kezdődött. Az úgynevezett szeparatisták orosz fegyverekkel, löszerekkel harcoltak, a politikai tanácsadók oroszok voltak és gyakorlatilag Moszkvából irányították az egész mozgalmat. 2014 és 2022 között Kelet-Ukrajnában az ENSZ adatai szerint körülbelül 13 ezer ember halt meg – köztük több mint 3300 civil, ukránok és oroszok vegyesen.

A háború egyik legdrámaibb pillanata volt, amikor 2014. július 17-én lezuhant az orosz-ukrán határ közelében, donyecki területen

egy Boeing 777–200ER típusú maláj utasszállító. A repülőgépen 283 utas és 15 főnyi személyzet tartózkodott, a tragédiában mindannyian életüket veszítették. A gép a szeparatisták által ellenőrzött területen zuhant le, és egy rakétával lőtték le az oroszbarát felkelők. A vádlottak pere, jelenlétük nélkül még tavaly is folyt Hollandiában. A négy gyanúsított, az orosz Igor Girkin (49), Szergej Dubinszky (57) és Oleg Pulatov (53), valamint az ukrán Leonyid Karcsenko (48). A nemzetközi elfogatóparancsok ellenére e nagy harcosok a bíróság előtt azért nem jelentek meg. A légvédelmi rakétakilövő rendszert Oroszországból szállították a felkelők által ellenőrzött területre, majd a repülőgép lelövése után azonnal visszavitték orosz földre.

Magyarország történelmi balszerencséje, vagy szerencséje, hogy Orbán és Putyin kapcsolata ebben az időben kezdett teljes virágzásba. 2013 januárját követően évenként találkoztak személyesen. Ahogy Orbán 2014. január 14-én mondta Putyinnak

„mi egy hosszú távú magyar-orosz baráti együttműködésben gondolkodunk”.

2016. február 17-én pedig megszületett a Paks 2 üzlet is, amit Orbán Viktor az évszázad üzletének nevezett.

Aztán 2022. február 24-én gyakorlatilag most már „önkéntesek” nélkül elindult a teljes orosz hadsereg. Akkor már nem is Kelet-Ukrajna volt a cél, hanem Kijev, az ukrán kormány megdöntése. Az első indoklások úgy szóltak, hogy békefenntartónak mennek Ukrajnába. Aztán jött a náci kiűzésének szükségessége, majd az atomfegyver, és vegyifegyver narratíva, később pedig előkerült az a gondolat, hogy igazából Ukrajna akarta megtámadni Oroszországot, ők csak megelőző csapásba kezdtek. Itt jött be az amerikai szál felvetése is, amely akkora visszhangra talált az elmúlt néhány hónapban Magyarországon, hogy a hívek elfelejtették az ukrajnai háború elmúlt 8 évét, amikor az USA senkinek eszébe nem jutott, mint háborús résztvevő. Putyin érthető módon azért dobta be az amerikaiak felelősségét, mert valamivel indokolnia kellett a Kijev elleni támadásuk csúfos bukását, amelyben már komoly jelentősége volt a nyugati fegyvereknek. De hát a fegyvergyártók már csak olyanok, hogy leginkább háborús övezetek a piacuk. Az ukránok legsikeresebb fegyverei sokáig a török drónok voltak, de azért még nem mondjuk, hogy az orosz-ukrán háborút Törökország robbantotta ki. Annál sem inkább érdemes erre gondolni, mert Putyin és Erdogan ma is beszélőviszonyban van egymással, annak ellenére, hogy Törökország és Ukrajna most kötött egy újabb kiváló katonai üzletet. Egy olyan fegyvert készülnék közösen gyártani, amelyet már most úgy neveznek, hogy az orosz sereg réme lehet. Egy ukrán hajtóművel készülő új, lopakodó Bayraktar drónról van szó.

Hogy Magyarországon mitől lett ilyen népszerű a putyini „USA a hibás” narratíva annak több oka lehet. Egyrészt láthatóan az orosz propaganda gépezet jól működik Magyarországon, másrészt Orbán Viktor és Joe Biden személyes ellentéte is közrejátszhat. Ha még Trump lenne az amerikai elnök, és az USA ugyanezt a politikát folytatná, mint most, akkor minden bizonnyal a magyar kormányfő álláspontja is más lenne. Harmadrészt ott vannak a gazdasági érdekek, a Fidesz által korábban meghirdetett energetikai diverzifikáció politikája teljes kudarc lett, sajnos e területen semmit nem sikerült elérni. A magyar gazdaság ma is nagyon kiszolgáltatott az orosz nyersanyagoknak e területen.

Hollós János újságíró
a Magyar Rádió vezető
munkatársa, főszerkesztője,
műsorvezetője 1986-2006 között,
ma a Piac és Profit üzleti lap
főszerkesztője

Magyarország egy holland képviselő szemével

Mikor úgy 28 évvel ezelőtt Svédországban nyaraltam, sose gondoltam volna, hogy holland létemre ennyire része lesz az életemnek Magyarország. Hát igen, de akkor talán nem kellett volna olyan hosszan beszélgetnem azzal a budapesti lánnyal a vonaton a visszaúton. A beszélgetés többre vezetett, és nem egész egy évvel később összeházasodtunk az ország gyönyörű fővárosában, Budapesten.

Szívesen és rendszeresen jártunk Magyarországra. Mint generációból sokaknak (1957-es vagyok), fiatal koromban nekem is nagyon pozitív benyomásom volt Magyarországról. Először az 1956-os októberi felkelés története alapján, ahol a magyarok bátran kiálltak a nagy Szovjetunió ellen.

Magyarországnak az ötvenes évekbeli futball-válogatottja miatt is jó híre volt. Mind Puskás Ferenc akartunk lenni, a Magic Magyarok sztárjátékosa. Akkor még a sikeres Real Madridban játszott, amely zsinórban ötször nyerte meg az Európakupát!

A levert felkelés után hosszú évekig Kádár János volt az ország vezetője, és Magyarország a keleti blokk egyik legvonzóbb országa volt. Egy az európai szétválasztottság megszüntetéséhez nagyon fontos lépést is Magyarország tette meg, amikor 1989. augusztus 19-én néhány órára megnyitotta az ausztriai határt egy páneurópai piknik céljából. Több mint hatszázezer kelet-német élt a lehetőséggel, hogy Nyugat-Németországba meneküljön. Ezt követően Kelet-Németországból tömeges menekültáradat indult Magyarországra, amely szeptember 11-én véglegesen megnyitotta határait Ausztriával. Végül 1989. november 9-én a berlini falat is megnyitották, részben egy félreértés következtében.

Magyarország mutatta az utat a szabad és demokratikus jövő felé. Mennyit változtak az idők Orbán Viktor alatt! A 2010-es választások Orbánt kényelmes kétharmados többséghez juttatták a parlamentben. Azonnal végrehajtott egy sor ellentmondásos reformot, korlátozta a Legfelsőbb Bíróság hatalmát, beavatkozott a bírók és államügyészek kinevezésébe, és megerősítette hatalmát a Nemzeti Bank felett. Miután Hollandiában magam is politikailag aktív voltam, többek között tartományi miniszterként és kormányzóhelyettesként is, ez volt az a pillanat, amikor igazán követni kezdtem a magyar politikát.

Ettől a pillanattól kezdve úgy tűnt, nincs visszaút. Orbán a 2014-es és a 2018-as választásokon is kétharmados többséget szerzett. Egyre tovább rombolta a jogállamiságot, és ezen belül is a sajtószabadságot, a civil társadalom függetlenségét. Az Európai Bizottság próbálta ezt megállítani, de végül az Európai Parlament az, amely 2018 szeptemberében követeli a tagállamoktól a legsúlyosabb büntetőeljárást, az EU-Szerződés 7. cikkelyének megindítását Magyarország ellen.

A 2018-as választások miatti csalódottságomnak egy könyv lett az eredménye amiben az Orbán Magyarországgal kapcsolatos növekvő aggodalmairól írok. Nem a politikai irányelvei miatt, hanem az illiberális társadalmában uralkodó antidemokratikus helyzet miatt. Rendszeresen írok erről rovatokat, és a 2022 áprilisi választásokig többször frissítettem is a könyvemet. Legutóbb a kilátások sokkal jobbnak tűntek, mivel az ellenzék végre együttműködött. De sajnos megint ugyanaz lett az eredmény: kétharmados többség Orbánnak.

Úgy tűnik, választásokkal már nem lehet megoldani Magyarország problémáit, és az sem fog sokat változtatni, ha ezekről a dolgokról írok. Ezért szerveztünk legutóbbi magyarországi látogatásunk során találkozót az ellenzék és a független média több képviselőjével, hogy támogassuk és ösztönözzük egymást, és hogy meglássuk, tudok-e valamilyen módon gyakorlati segítségükre lenni. Találkozóink során nyíltan tudtunk beszélni a magyarországi politikai helyzetről, hét beszélgetőtársunk helyzetéről, és arról, hogy mi kell a valódi jogállamiság visszaállításához.

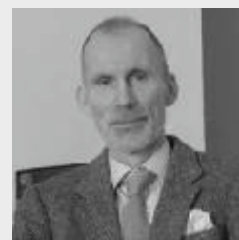
Nagy hatással volt rám ezeknek az embereknek a munkája és rengeteg erőfeszítése, mindennek ellenére, ugyanakkor nagyon meglepett, hogy az ellenzék ismét teljesen szétesettnek tűnik, sőt több kezdeményezés is van újabb pártok létrehozására. Így biztosan nem lehet választást nyerni Orbán ellen, aki nagyon tudja alkalmazni az „oszd meg és uralkodj” elvet.

Most európai szinten kell Orbán ellen a legfontosabb döntéseket meghozni. Mert Orbán és fideszes emberei nem tartják tiszteletben az ellenzékét, a médiát és általában a jogállamiságot. Magyarország évente több mint 3,5 milliárd euró uniós pénzt kap, és jelenleg több mint 7 milliárd van tartalékolva a koronaalapon. Követelhetik Orbántól az európai értékeket és jogállamot garantáló megállapodások betartását, amit az EU-csatlakozáskor alá is írtak. Ellenkező esetben ezt a pénzt nem szabad kifizetni, mert ellenkező esetben nem fog változni semmi.

Létfontosságú, hogy a demokratikus ellenzék továbbra is informálja Európát arról, mi történik Magyarországon valójában, ebben én és a hozzám hasonlóknak talán tudunk segíteni. Tájékoztassanak minket továbbra is, és higgyenek abban, amit tesznek, bármennyire távolinak is tűnik most a demokratikus jövő.

Csak együtt tudunk ebből kimászni!

*Peter S Visser
Amsterdam, Hollandia*

Őn is tudja ?

Hogy Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter szerint azért drágák ma Magyarországon az élelmiszerek, mert tavaly olcsók voltak. Ezt a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnökével tartott közös sajtótájékoztatóján jelentette ki. Bizonyára fel akart nőni ostobaságban Parragh Lászlóhoz, aki minap azt az elmés gondolatát kürtölte világgá, hogy ha alacsony is a fizetés, de „egy tűzoltót motiválhat a társadalmi megbecsültség és az adrenalin-lököt.” Mondta ezt egy 11,5 milliós Rolex luxus órával a kezén.

Hogy Répássy Róbert, az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára szerint az európai ügyészséghez történő csatlakozásunk nagy eséllyel rontaná a magyar korrupció felszámolását. Jaj, akkor ne-hogy csatlakozzunk!

Hogy Varga Judit igazságügyi miniszter szerint (aki mint tudjuk mindennel foglalkozik, csak a jogalkotással nem), Németországban jövőre emberek fognak megfagyni. Ezzel szemben tény, ahogy Bolgár úr mondaná, hogy Magyarországon szokott sajnos évente 200-250 honfitársunkkal végezni a fagyhalál!

Hogy újabban a béke apostolaként fellépő Orbán Viktor szerint hazánkban a háború az oka az inflációnak és a rekord magas euro árfolyamnak.

Hogy Albert Einstein 4 éves koráig nem tudott beszélni, tanárai megállapították, hogy nem fogja sokra vinni. Walt Disneyt pedig fiatal korában elküldték egy újságtól fantázia hiány, és eredeti ötletek hiánya miatt. Ennyit a pályakezdés nehézségeiről.

Hogy miniszterelnökünk azt a tanácsot adta az országnak a rezsimmeléssel kapcsolatban, hogy mindenki keressen annyi pénzt, hogy ki tudja fizetni a rezsit.

Hogy a nyári darázsinváziónál ha szakembert hívtunk a vészhelyzet elhárítására, az minimum 30.000 Ft kiadással járt. Ezzel szemben a hanyatló nyugaton, pl. Svájcban ezt a lakossági szolgáltatást a tűzoltóság végzi INGYEN!

Hogy mi a különbség az alkotmány és az alaptörvény között? Az előbbi csak népszavazással módosítható, az utóbbi 2/3-os parlamenti többséggel.

Hogy Orbán Viktor 1990 óta az egyetlen miniszterelnök, aki nem esett át nemzetbiztonsági átvilágításon?

Hogy az Állami Számvevőszék állásfoglalása szerint ha

túl sok a diplomás nő, az demográfiai probléma, mert kevesebb gyerek születik. Aki ezt leírta, annak az anyja szülés helyett talán inkább tanult volna.

Hogy a Pedagógus Szakszervezet közlése szerint aki pl. diplomával 14 éve tanít 312.000 Ft fizetést kap, aki viszont 8 általánossal határvadásznak jelentkezik 400.000 Ft-ot. Hogy utóbbiaknak mi lesz dolga, azt mély homály fedi egyelőre.

Hogy Semjén Zsolt miniszterelnök helyettes 60. születésnapján Erdő Péterrel együtt dicsekedett, hogy a Szentatyától kapott egy pápai-áldás c. oklevelet. Egy élelmes újságíró kiderítette, hogy ezt bárki megrendelheti a Vatikántól potom 18 euro lefizetése mellett.

Hogy a magyar kormány az EU-nak küldött pénzkérő levelében azt írta, hogy a - szerintük - világszínvonalú egészségügyből 20-25.000 szakápoló hiányzik.

Hogy Orbán Viktor fél éve még azzal hengegett, hogy ötöd áron kapjuk a gázt, ma a fatüzeléses fűtést szorgalmazza akár a nemzeti parkok tarvágásával is. Ő persze felkészült az energia válságra, jócskán megemelte a saját, és a miniszterei fizetését.

Hogy a kancellária miniszter szerint az oktatás nem befektetés a jövőbe, hanem színtiszta költség. Széchenyi István, a legnagyobb magyar megforog a sírjában.

Hogy a magyar kormánypropaganda szinten fontos a család, de pl. a családi pótlék 12 éve változatlanul 12.400 Ft/hó gyerekenként. Az szintén az ő bűnük, hogy ez az összeg 2010-ben 47 euro-t ért, ma csak 31 euro-t.

Hogy egy 32 éves fideszes parlamenti képviselőnek oklevelet adományoztak a bányászatban végzett 30 éves önfeláldozó munkásságáért. Még az is lehet, hogy a Bányász Himnusz is ő írta az előző életében, csak eddig nem tudtunk róla.

Hogy Felcsúton 1,5 milliárdért épített mesterséges tóban kialakított mesterséges szigeten lévő vendéglőhöz vezet egy hattyúhíd, amit sok száz millióért építettek.

Hogy az Uzsoki Kórház új mentőautóra gyűjt pénzdományokat, ugyanakkor Karcag (Varga Mihály pénzügyminiszter szűkebb hazája) megyei I. osztályban szereplő futball csapata 6,2 milliárdért kap stadiont.

Kedves helyek Balatonföldváron

Kilátó Presszó

Talán ennek a helynek a bemutatásával kellett volna indítani ezt a sorozatot, mert nekem ez az egyik legkedvesebb vendéglátóhelyem Földváron. Miért is? Sokfelé jártam már a világban, de ilyen meghökkentő, szívet, lelket gyönyörködtető szép látványban ritkán volt részem, mint mikor a büfé teraszáról megpillanthattam a gyönyörű Balatont. Volt szerencsém megtapasztalni, hogy másokra is ilyen hatással van ez a csodás látvány. A vendégeimet mindig elhozom ide. Hol is található ez a presszó? A magasparton, az Országzászló mellett, a Kelta sétányon. Javasolom, hogy egy kis sétával, látogassuk meg a helyet: A kocsikat a központi parkolóban hagyva, az önkormányzat épülete mellett a Petőfi utcán haladjunk felfelé, közben megnézhetjük a századfordulós, szép villákat, a Kármelhegyi Boldogasszony Kápolnát, amely a hajdani kelta vár területére épült. Folytassuk utunkat a Kelta sétányon felfelé, igazán vadregényes ez a séta a fák között és nem megerőltető.

A Stefánia sánca jutva, ahonnan szintén a legszebb balatoni panoráma látható, lépcső vezet le az Országzászlóhoz és a Kilátó büféhez. Miért írtam le ilyen részletesen az útvonalat? Mert a helyet a tősgyökeres lakosok talán jobban ismerik, mint a nemrégiben ideköltözöttek, pedig ugyanolyan ikonikus épülete a településnek, mint a valamikori Motel étterem, vagy a Pipi bár, azzal a különbséggel, hogy a téli szünet kivételével a megnyitás óta folyamatosan üzemel.

Az 1959-ben épült Kilátó Presszó 1991 óta a Matkovics

család tulajdona, és ők is üzemeltetik. Az üzletvezetőt, Matkovics Milánt kérdeztem, tudatosan hagyták-e meg a „retró” hangulatát a berendezésnek?

-Igen, a bútorok szerkezete eredeti, csak a székek lécezését és az asztalokat cseréltük le. Az épület retró stílusa, s a helyszín kombinációja, valamint a légkör családi hangulata az, amellyel évről évre egyre több vendég pihen és fogaszt nálunk.

- Nekem nagyon tetszik így. A gyerekkorom világát idézi fel. Még a Bambit is eszembe juttatja. Mit szeretnek itt fogyasztani a vendégek?

-Büfé jellegű a hely, mind ital, mind étel szempontjából, egy kis street food beütéssel. A vendégek visszajelzése alapján évek óta a hamburgerjeink és a melegszendvicseink a legjobbak, valamint a quesadilla és a hekk szorosan követi őket. Minden évben bevezetünk valami újat is, például a tojásos reggeliket, vagy idei exkluzív hot-dogjainkat.

-Kikből áll a vendégkör? Vannak törzsvendégek?

- Igen vannak, jönnek helyiek és nyaralóvendégek is. Sokan már vagy 30 éve ide járnak, jó-pár külföldi vendégünk pedig még a 80-as, 90-es évek aranykorából tér újra, és újra vissza hozzánk. Évente bővül fiatal munkatársainknak köszönhetően az új vendégek köre is, hiszen aki egyszer nálunk tölti a nyarat, az már szinte családtag, s viszi hírünket másfelé is.

-Tudsz-e valami kedves történetet mesélni?

-Igen, egyszer egy kislány szalvétára írt nekünk egy kedves üzenetet, máskor pedig ketchuppal rajzolt smileit a tányéjára, mert ízlett az étel.

-Igen, az elismerés, kedvesség mindenkinek jólesik. Van-e valami terv a Presszó fejlesztésére?

-Hosszú távon a terasz bővítését, a konyha fejlesztését és a wc felújítását tervezzük.

-Én biztos egész nap a Balatont bámulnám, ha itt dolgoznék. Nem vonja el a figyelmedet ez a gyönyörű látvány a munkádtól?

-A látvány inkább segít, hiszen kiváltság ilyen szép körülmények között dolgozni. Hisszük, hogy a "Miénk a Déli part legszebb panorámája!"

-Szerinted mikor a legszebb a Balaton?

-Mindig, hiszen mindig más, időjárástól, napszaktól függően más élményt, látványt nyújt.

Csak ajánlani tudom mindenkinek, akár esküvő, keresztelő, leánybúcsú, születésnap, vagy baráti összejövetelt tervez valaki, állunk elébe, jöjjenek a Kilátó Presszóba addig, amíg nyitva van: mert idén egy örömteli családi esemény miatt már szeptember 10-én bezár(t).

Mayer Marianna

Amire nem lehetünk büszkék

(Ha mi polgármesterek lennénk ott ahol születtünk, ilyen fotók biztos nem készülnének)

- Keleti strand évek óta ilyen állapotban.
- Vendégváró pad az or vosi rendelő előtt.
- Séd patak kotrásra várva
- Templom kert